

1329 16. Nov. 1892: 1. Beh. af Lønningsloof. for Fysici og Distriktslæger. 1330

Forhøjelse paa de Punkter, hvor de have haft deres Lønninger tidligere. Jeg tror — og det er ogsaa blevet anerkendt af en tidligere Tale — at denne Lønningsforhøjelse maa siges i det hele at være moderat, og det er jo heller ikke store Beløb, det drejer sig om, i Særdeleshed naar man tager Hensyn til, hvad de Institutioner komme til at koste, som her er Tale om. Det forekommer mig, at de Beløb, det drejer sig om i de 2 Love, hvorved dette forøgede Arbejde paalægges Distriktslægerne, er Beløb af ganske anderledes økonomisk Betydning, end hvad der her er Tale om, og det forekommer mig, at de Summer, her er Tale om, ikke ere noget, som kan give Anledning til almindelige Betragtninger om, at naar man først har foretaget en Reform, saa viser det sig bagefter, at denne bliver noget dyrere, end man fra først af havde tænkt sig. Saaledes kan man virkelig ikke betragte disse Beløb i Forhold til de Udgifter, som de 2 Love, her oftere ere nævnte, have medført. Hvad Diæter og Betaling for Forretninger angaar, saa forekommer det mig, at man egentlig ikke behøver andet end at pege paa, at de ere bestemte i Aaret 1825, og det er jo dog noget, som alle vide, at Pengenes Værd er sunket ganske overordentlig i den Tid, som er gaaet hen siden 1825, samt at der er overordentlig stor Forskel paa, hvad man for de samme Penge fik den Gang, og hvad man faar nu. Tidssforholdenes Udvikling gør det altsaa ganske naturligt, at de den Gang fastsatte Diæter og Sportelbetalinger for de enkelte Forretninger nu med al mulig Billighed træbe en Forhøjelse. For saa vidt man vil henvide til, at Distriktslægerne have Udgang til Pension, saa er det jo ikke andet end det, som gælder om alle kongelig ansatte Embedsmænd, men samtidig maa det erindres, at naar Gagerne ere smaa, som Tilfældet er her, saa bliver Pensionen sandelig ogsaa meget lille. Jeg kan derfor ikke tænke rettere, end at der er al mulig Grund til at prøve dette Lovforslag med Velvilje. At det vil blive prøvet, tvivler jeg naturligvis ikke om, men jeg vil anbefale Udvalget at prøve det med Velvilje og gennemtrængt af den Billighedsfølelse, som jeg tror virkelig ligger til Grund for Forslaget.

Blom: Det lader til, at den Tanke, jeg fremsatte, om Ophævelse af Distriktslægeembederne har vundet Tilslutning hos flere ærede Medlemmer, men jeg vil gerne berigtige en Misforstaaelse, som fremkom fra det ærede Medlem for Ribe Amts 3dje Valgkreds (Bust), naar han udtalte, at det var et radikalt Forslag, der gik ud paa at "ophæve hele Institutionen". Det var ikke min Mening at ophæve hele Institutionen, og den højtærede Justitsminister forstod ogsaa ganske rigtig, at det var min Mening, at man lod § 1 om Stifts- og Landfysici blive staaende, og jeg nævnedes heller ikke dem for, men ophævede Distriktslægeembederne og lod hver Kommune sørge for sin Læge, saaledes at de i Penge fik 135 Kr. gennemsnitlig til hver Kommune, som Staten ellers betaler. Den højtærede Justitsminister paaviste mig, at deres Forretninger i Grunden ere dobbelte; de havde en dobbelt Virksomhed, nemlig en, der angik Lægevesenet for Kommunerne, og en anden Virksomhed, som de havde med Hensyn til de offentlige Forretninger, som paaahvile dem, men den højtærede Justitsminister kom da ogsaa ind paa, at man alligevel havde tænkt paa et noget lignende Skridt, saaledes at der blev et større Antal Fysici til at udføre Forretningerne, og det tænker jeg mig ogsaa mulig maatte blive Tilfældet. Jeg ved ikke, om det er andre Steder, saaledes som det f. Eks. er paa Bornholm. Der have vi to Distriktslæger, en i Rønne og en i Allinge, der hver har to af Dens Herreder. Distriktslægen i Rønne er ogsaa Distriktslæge i Neksø, og han havde 4 Mil dertil og kun 1½ Mil til Hasle, men der have de den anden Distriktslæge, som har en noget længere Vej dertil, end der er fra Rønne. Nu er det en Selvsølge, at en Kommune som Neksø ikke kan staa sig ved at sende Bogn efter Lægen og saa føre ham 4 Mil frem og 4 Mil tilbage, selv om de slippe med at give ham 4 Kr. i Diæter. De maa selvfølgelig se at træffe Afford med en Læge, som bor i Kommunen. Saaledes er det vist mange Steder, og jeg kan derfor godt forstaa, naar den højtærede Minister fremsførte, at saa vidt han bekendt, var det Halvdelen af Kommunerne, der benyttede Distriktslægerne, og omtrent Halvdelen, der havde engageret private Læger;